

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinivs Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaqve omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

In Festo S. Mariæ Magdalenæ. Ecce mulier, quæ erat in ciuitate Peccatrix.
Luc. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

osculans fleuit præ gaudio. 2. Ita Ioseph visis in terra aliena fratribus secessit, fleuit ex gaudio. Gen. 42. 3. Eius item pater, Genes. 46. Irruit super collum eius, & inter amplexus fleuit ex gaudio. 4. Ita Tobias c. 11. filium suscipiens osculatus est eum cum vxore sua; & coeperunt ambo flere præ gaudio.

Amoris
fletus.

Amoris quoque sunt testes lacrymæ fideles amicitia, ait Cic. de Amic. Ioan. 11. Ecce, quomodo diligebat eum. Idem Domino loquebantur lacrymæ Magd. Ideo ipse; Remittuntur ei p. multa: quoniam dilexit multum.

Vita fletus.

His immersa lacrymis Magd. femimortua q. reuixit: Sicut in fontem Epiri faces ardentes merfæ extinguuntur: accenduntur extinctæ si mergantur.

Fletus tri-
cennalis.

III. Den. 21. Puella capta bello externa prius mense toto parentes amissos plorabat, quam daretur nuptui. Magd. amissum Deum patrem peccatis suis luxit annis 30. 2. Iephthes filia, Iud. 11. bimestri planxit virginitatem suam cū coæuis: Magd. suam fœditatem 30. annis in deserto. 3. Mortis reus nullus ita se deplorat; vt Magd.

Lacryma
debetur
Deo.

Tanti sunt lacrymæ piæ, vt soli Deo debeantur: Ideo Dauid, 1. Par. 14. hostium fugatorum idola cremauit: quia, ait Aug. lib. quest. iis suspiria & lacrymæ fuissent oblata. O quot mundi sunt idola, quibus lacrymæ fiunt; & vanissimæ!

Arma pec-
cati sunt
pœnitentia.

IV. Et capillis tergebat. Bello victi victoribus prona arma offerunt dediticij. Sic Pœnitrix diu peccatrix victa Deo cedit, offertque capillos, oculos, collum erectum, vestes, vnguenta, &c. 1. Raab, teste Lyrano in 2. Ios. fuerat coccineo funiculo in domum hospites pertrahere. Dein qui fuerat peccandi funis, fuit liberationi Iosuanis, & sibi salutis. Ita Magd. 2. Rom. 6. Sicut exhibuistis membra vestra seruire immunditiæ, & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra seruire iustitiæ

ad sanctificationem. Ita, quod fuit morti, est & salutis. 3. Num. 21. Serpentes igniti in deserto mortiferæ erant: æneus erectus salutifer. 4. Philisthai, 1. Reg. 6. ob retentam male Arcam ad anos puniebantur, & muribus agrorum vastatoribus: Ergo anos aureos, muresque factos offerunt, cessantque plagæ. 5. Israelitæ, Exod. 32. in aures, armillas contulerant ad vitulum conflatilem: post eadem ad tabernaculi fabricam offerunt. sic Magd. quibus peccarat, iisdem & pœnitebat. Imitanda nobis.

IN FESTO S. Mariæ Magdalena.

Ecce mulier, quæ erat in ciuitate peccatrix. Luc. 7.

Regina Saba, 2. Paral. 9. Salomonica sapientiæ fama excita, eam auditura venit cum donis auri aromatumque plurimis. Cui Rex multo maiora redonauit. Ita peccatrix præcipua venit ad pedes Domini cum vnguentis officiosa; abit remunerata maioribus donis gratiarum.

Nos super hisce

- I. Maturandam esse Pœnitentiam.
- II. Qualis hac peccatrix fuerit, & pœnitens.
- III. Qualis eiusdem pœnitentia.
- IV. De lacrymis Magdalena.
- V. De capillis eiusdem.

PARS I.

Maturandam esse pœnitentiam.

- I. Aliis in negotiis omnibus festina len. 1. Fuga ex Egypto.
te! ad pœnitentiam vero deprope-
ra. Ex Figuris id condiscito. 1. Israeli-
tæ tanta celeritate Aegypto excefferunt,
vt

vt nec semipistipanis percoquendi spatium vacuum esset; Exod. 12. Itaque tulit populus conuersam farinam antequam fermentaretur, & ligans in pallis posuit super humeros. Ita festinandum statuēti exire peccato; inireque desertum poenitentiae, per mare rubrum Dominicae passionis.

2. Festinandum ad modum 4. animarum, Ezechielis, cap. 1. *que ibant*, ad poenitentiam, & reuertebantur ad gratiam, ad modum fulguris coruscantis. Quo quid celerius?

3. Ita & agnum paschalem festinanter comedi iubebar, & integrum, parte nullam in crastinum relicta. Festina absumere peccata per Confessionem, nullo tatico.

4. Nam vt echinus hoc difficilius parit, quo differt diutius, crescentibus in dies aculeis in maius. Ita quo diutius geris veterum peccatorum, &c.

5. Dauid, 1. Reg. 30. audito urbem Siceleg ab Amalecitis euastatam esse, illacrymatus malo mox statuit eos persequi. Accelerantiq; respondit fortuna. Venit: vidit: vicit. Sic peccata tua persequitor, quæ animam tuam euastarant, ac deprædati sunt. Aderit festinanti Deus.

II. Quia cum anima, vt tunc, in extremo versatur discrimine? tum non differt Deus: & tu cunctabere? 1. Ideo in cruce clamanti: *Deus meus, vt quid me dereliquisti?* Filium pro te lucentem dereliquit, vt tibi adproperaret, ita merente filio. 2. Prodigus, Luc. 15. vix vocem miserat; cum ecce pater in amplexus ruit, & ait: *Cito asserite primam stolam. Cito*: quia odit peccatum: Et quia amat dolentem peccato.

Quale Samsonis fuit odium in Philistæos; vt nec vitæ suæ parceret; tantum, quo in eos se vindicaret. Iud. 16. *Moriatur*, ait: *anima mea cū Philistinū.* Maus Christi in peccatum. Cui delendo se crucifigi

passus est; vt *vetus homo noster simul cū eo crucifigeretur.* Rom. 6.

III. Vt mortali vitæ pij Ezechia Regis *Vita mori* succurreret Deus, etiam turbato natura tali cito fœdere iussit solem retroire: adeo, vt nō succurrerent ei totius vniuersi vel interitus, vel turbatio; quanti conseruatio viri pij. Quanto ei plurius est anima; pro qua mori dignatus est, turbareq; solem, terras, saxa, petras? Et nos peccatis immorari, ac immori floccipendemus?

Sunamitis filium iam morti vicinum videns, vt rapide festinat ad Elifæum? 4. Reg. 4. *Præcepit puero: propera, nec moram mihi facias in eundo, & hoc age, quod præcepi tibi. Strauitque asinam.* Plurius est anima Deo, quam filius matri: & conuerti tardas? Sed mundus ait tibi, quod maritus illi: *Non sunt hodie Kalendæ, neque Sabbatum.* quasi dicat, expecta festum diem. At ea: *Vadam.* Talis Magdalena hodie. Ecce mulier, &c.

PARS II.

Qualis Peccatrix, ac poenitens hæc fuerit.

I. *E*rat mulier in ciuitate peccatrix, id est, *Peccatrix.* meretrix. Sic 3. Reg. 1. Bethsabæa moriturum Dauidem rogans, vt Salomon acclamaretur Rex: *Sin: cum dormierit Rex, erimus ego, & filius tuus peccatores,* id est, ego adultera, spurcius ipse.

Pictor erat Lucas; ideo scire depicturus Magdalenam, prius eam delineat ad umbratam carbone vitiorum ipsius. *Erat, ait, Mulier,* quæ vulgato corpore nobilitatem dedecorabat, in famis à voluptatibus, scandalum iuxta probis ac improbis.

Quid agis? Cogita maiorum decoratuorum; probra vitæ tuæ; tantoq; apparere hæc amplius, quo genus tibi nobilius. 1. Fragmen rupis ex alto ruens multos secum lapillos deuoluit: *Quia*

Kkkk 2 to

to maior tu, hoc plures te in peccatum sequuntur. 2. Ut primum Mobile omnes secum sphaeras rapit; ita peccantis multitudo sequentium habet multitudinem. 3. Vide, age, ubi agis? Ierosolymis; ubi religionis est domicilium, legum sedes. 4. Attende sororis pietatem, integritatem fratris. Quid cogitas?

*Occasiones
tres ad libi
dinem.*

Sed tria exitiosa tibi. Diuitiae: Forma: Luxur vestium. Hæc viam libidini sterunt. 1. Vnde Spartanus sciscitanti, quo supplicio Spartæ adulteri plecterentur? ait: Vbi non luxur, opes, voluptas, ibi nec libido. Ista à Sparta absunt. 2. Cæsaris vox erat: *Luxur vestium est vexillū superbie, & nidus luxurie.* Huc refer turritacrinum fastigia, telas collares, doleares circulos corpus ambiētes tumidū, aliaque sexcenta.

*Eth. poe in
penitentis.*

II. Iam attende penitentem. 1. Ut sese respexit, & agnouit, exhorruit ab se ipsa. Ingemuit: dispiciens, quæ emergeret. 2. Ergo prima salus illi Iesus. Ad hunc anhelabat medicum: quærit vnum, prope rat lymphatæ instar, passis comis, squalida cultu ac vultu, singultu, fletuque stridens: oculos & ora in se versa vnam moratur nihil. 3. Discincta volat, in domum Pharisei iniicit: ad pedes abiicit Domini, &c. *Videte, si est dolor, sicut dolor Magdalene.* 4. Quod illi odium, quis horror peccati; quæ audebat talia? Quæ lætam mentem lacrymis quasi funestabat; triclinium planctu complebat: sermones omnium interrumpibat: tenebat omnes exempli audacis nouitate. 5. Fari nihil ore; solum plorare sciebat, & istud agere. At corde quos sensus ac planctus: quas voces, & accusationes sui, &c. ad Dominum tacite profundeabat?

P A R S III.

Qualis eiusdem penitentia?

*Mimesis ad
penitentia
hortatoria*

Quin ergo & tu, anima mea peccatrix; quin exclamas, Luc. 18. *Pecca-*

ui in celum, & coram te: & iam non sum digna vocari filia tua. 2. Sequere age vestigia Magdalene. Fac secundum exemplar, quod ostendit tibi. 3. Pater iratus tibi est, clausum cœlum, auersi Diui & surdi, homo peccata dimittere impotens. 4. Et fuit conscientia; patet orcus; intat, &c. Quid agas? 5. Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Hic vocat. *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.*

Adhuc quæris? Quo fugiam à facie tua? Si enim ascendero in cœlum, tu illic es. Si descendero in infernum, ades. 1. Tu Iesu esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugij, ut saluum me facias. Quoniam fortitudo mea, & refugium meum es Tu. Propter Nomen tuum, Domine, deduces me. 2. Tu es petra refugij erinacei. 3. Cœlum Angelos peccatores excussit: Paradisus homines expulit, terra rebelles Core, Datam & Abyron non tulit. Numer. 16. Orbis diluuiio elui debuit & expiari. Ignis è cœlo Pentapolim exussit: Gen. 19. Creaturæ iurgunt, & arman- tur in peccatorem. Nusquam securitas, nisi ad pedes Iesu.

4. Esto; fugillet mundus te, ac Phari-
saus; Christus stat pro te. Ecce Samarita-
nam. Ioan. 4. Similem & Magdalene, & stringillet
mei. Credidit; doluit, gratiam obtinuit.

Peccarat Israel ad orato vitulo, Exo. 32. Rigorem
E monte descendens Moses infremiscit; legis ac in-
tabulas, et si Dei Scriptas digito, abiicit, stitit post-
comminuit: quasi dicat: Iam procul hinc
legum seueritas. Nulla huic par scele-
ri est. Perimus, actum est; si illa atten-
datur. Procul hinc, procul ista. Quid agis
Moses? Scriptas à Deo diffringista-
bulas? Nil metuis, ne offendas Numen,
peccatumque peccato cumules? At sub-
erat mysterium. Mons in vertice montium
Iesus descensurus, ad nos liberandos,
erat legis rigorem abrogatum abiectu-
rus, nec à lege, sed ex Seipso malorum
erat

*Tramissa
nitentia
Christus.*

*Mundus
licet ob-
stringillet.*

*Rigorem
legis ac in-
stitia post-
ponit.*

erat petiturus medicinam, gratiamque factururus. Venisti, Iesu: fecisti. Fac & mihi.

Infus Rex
Miserior
la.
ipso adu-
tra.
Lex erat: Adulteri Lapidentur. At Iesus ait: *Qui sine peccato est, iaciat in eam pri-*
mus. Simul incl. natus scribebat humi, ab-
erunt ceteri, adulteram absoluit: Vade, noli
peccare amplius. O magnam misericordiā! *Miserere mei Deus.* Quantum conclusum
fuit cœlum; apertusque tartarus peccan-
tibus; tantum nunc id pater, hicque fit
clausus poenitentibus confessis. Quia sic
placuit Legislatori gratiā.

PARS IV.

De Lacrymis Magdalene.

Bumilia
in fari.
I. **A**ccedit ad pedes. 1. Sic Esther. *cap. 5.*
Ad Assueri aduoluta pedes iacebat;
cumque vidisset Reginam Rex, placuit oculis
eius, & extendit contra eam virgam auream,
quam tenebat manu. Quæ accedens osculata est
summitatem virgæ eius. Id in Magdalena
renouatum est, & dimissa sunt ei multa,
quoniam dilexit multum. 2. Sunamitis, 4.
Reg. 4. ad pedes Elisæi abiecta vitam filio
impetravit: Hæc animæ suæ mortuæ
eandem.

Uspenitē-
in causam
na.
3. Plinio teste lib. 8. cap. 27. ceruus faucia-
tus, cum telo fugit, dictamnium quærit.
Quam herbam ut gustat, aut vulnere ap-
plicat; vulnus exiliente telo coalescit cō-
fanatum. Cerua hæc mille confixa pec-
catis, quærit Iesum. tangit, sanatur.

Lacryma
lauiant.
Lacrymis cepit rigare. Fœlices lacry-
mæ! Vos estis mare rubrum, in quo Ae-
gyptij, id est, peccata submerguntur.
Exod. 14. 2. Fœlix, quæ Psalm. Conquassasti
capita draconum in aquis. 3. Hæ sunt Iorda-
nis aquæ, quibus Naaman lepram eluit.
4. Reg. 5.

4. Lacrymare Maria, ut felicius fies.
Clama Ierem. 9. Quis dabit capiti meo aquā,
& oculis meis fontem lacrymarum; & plora-
bo die, ac nocte? Deducant oculi tui torren-

tes lacrymarum. 2. His David peccata di-
luit. Ezechias, 4. Reg. 20. annos XV. vitæ
impetravit; mortis dormitor factus. 3. Pe-
trus, Matth. 27. sese expiauit iisdem.

Exempla
testantur.
Glacies, & nix ad solis æstum diffu-
unt sic, ut torrentes efficiant. Erat illa
glacies peccatorum mera: venit ad So-
lem iustitiæ: afflabatque Sanctus Spiri-
tus, hinc suspiria; inde flumina, utrinque
sonitus aquarum ac rugituum. Illa Au-
gustinus.

1. Erant ea mare æneum, 3. Re. 7. in quo
victimæ abluebantur ante, quam offer-
rentur Deo. O Maria fœlix victima!

2. Elias, 3. Reg. 18. vix aquis ligna, victi-
mamque perfuderat; cum ecce ruit æ-
there flamma vorax omnium. Maius ac
diuinius quid experta Maria est. Arde-
bat IESVM, & ardebatur à Iesu. Hinc
lacrymis colliquefcebat, victima grata
Deo.

3. Cataractæ cœli vix referatæ erant
gratiarum, iam diluuium inundabat la-
crymarum, quo submergebantur mon-
stra peccatorum. Sed illud ipsam deniq;
Arcam poenitentia constituebat in mon-
tibus Armeniæ Beatorum. Feliciter ruptis
fontes abyssi magnæ!

PARS V.

De Capillis Magdalene.

Nouus v-
sus, criniū.
I. **E**t capillis suis tergebat. O Paradoxai
Quis legit, vel audiuit talia? Balne-
um è lacrymis parari, lotum crinibus
detergi? At Iesu tibi singularissimo sin-
gularissimum debebatur, & reseruaba-
tur. Sed & istas istud tibi voces expres-
sit: Cant. 4. Vulnerasti cor meum, soror mea
sponsa, in vno oculorum tuorum, & in vno cri-
ne colli tui.

1. Esto, Floro teste, matronæ Carthag-
crines tradiderint viris in nervos arcuū,
patriæ defendendæ: Hæc suos dedit le-
peccata.

Kkkk 3 fu, qui-

su, quibus vincula traherentur peccata, ac strangularentur, quibus ipse Rinoceros Iesus vinctus caperetur.

2. Magna vis crinium Samsonis; sed in Philistæos: *Iud. 15.* Maior Mariæ in cadæmonas, & animæ noxas: & furias. 3. Absaloni coma auricoma fuit in laqueum, & suspendium: Huic sua in salutem *2. Reg. 18.*

*Rete novum
non unquam
piscatio.*

1. Felix, quæ mare fudisti lachrymarum: rete contexitisti de crinibus vanitatum: hoc ad pedes Iesu expandisti: piscare nunc: certus es capiendi Salvatoris. 2. Viuet exemplum, nec rumpetur rete tuum; sed capiet tui similes innumeros peccatores. 3. Quo par Apostolis Apostola es facta piscatrix hominum.

4. Sed ex primi piscis captura sat esto tibi, quantum Tobia saturatus erat: cætera trade nobis: ut cæci relinamur, ut Afmodæos dispellamus, ut connubio diuino tuti fruamur.

Nova funera.

Mortuo Duce, milites armata trahunt humi, & rauca boant tympana. Mortuus huic est Mundus, Caro, Dæmon; nunc arma eorum verrunt humum, capilli trahuntur, ipsaque raucum immugit: laquei merguntur oculi; vultus squaler, sordent manus, iacet corpus viuum cadaver: luctum omnia clamant. O Bene! Rom. 6. *Sicut exhibuistis membra vestra servire iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete ea servire iustitiæ in sanctificationem.*

Incendium novum.

Flagranre domo, supellex per fenestras elicitur. Ardebat ista, ecce oculis aquæ, corde suspiria, ore quæstus, capite capilli, nartheciis vngueta, corpore toto vanitas elicitur.

O te si cui in rupe videre liceret, diceret; hæcne illa nympha, quæ ad instar Basilisci Ierosolymæ florem virorum afflatu necabat? Hæc illa Babylonica, quæ tot poculo aureo inebriabat? O mutationem dextera Excelsi?

Merito nunc tuo remittuntur tibi peccata tua. O reginam poenitentiam, & speculum! spes nostra es, & exemplum, &c.

IN F. S. IACOBI APOSTOLI.

Potesis bibere calicem?

Matth. 20.

Mirum, Rebeccæ, *Gen. 27.* iuniori natu Iacobo deposcere à patre benedictionem, excluso primogenito Esau: idque præter naturæ ordinem. Mirabilius, causam à Christo matrem Zebedæi dum pro hisce poscere primatum, cum alij seniores adessent Apostoli. S. Iacobus ambiciosæ matris alter erat.

Quare nos in præsens

I. De honorum vanitate, & periculo.

II. De petente matre.

III. De reperta periculosa.

IV. De S. Iacobo Boanerge in Verbis & Factis.

V. Qualis, quantusque sit Hispania Apostolus Idem.

PARS I.

De honorum vanitate, & periculo.

I. Sapienter & vere is, apud Val. Max. l. 7. c. 2. qui oblatum sibi diadema inter manus versans ac perlustrans, cum genua aiebat: O nobilem magis, quam felicem coronam? quam si quis penitus cognoscat plenam curarum, peric. &c. ne humi quidem iacentem tollat. Hæc enim dulcedo exitio vicina est. Tales mundi honores, illustiores, quam feliciores sunt, pleni malorum, dolorum, inconstantia, vilitatis, &c.

Ymbra sunt incorpores, & phantasmata mera. Cætera mundi transitoria, res quædam sunt fluxæ, at honores ne figura quidem sunt: ita fugaces hominibus irrident. An non Irus est subito, qui modo Codrus erat? Et sic in cunctis fortuna volubilis errat.

Quid